

บทที่ 3

สามแนวทางของการอ่าน ลีโอ สเตร्राส์: ว่าด้วยภูมิทัศน์การศึกษา ความคิดของสเตร्राส์กับการปกป้องระบอบประชาธิปไตย

เช่นเดียวกับนักคิดนักปรัชญาหลายๆ ท่าน ความคิดและคำสอนทางปรัชญาของ ลีโอ สเตร्राส์ คือหนึ่งในประเด็นทางวิชาการที่มีผู้สนใจศึกษาอยู่เสมอ ที่ถึงแม้อาจไม่ได้รับความสนใจมากนักในแวดวงวิชาการของไทย¹ แต่ความคิดของสเตร्राส์ก็กลับได้รับการศึกษาในแวดวงวิชาการตะวันตกอย่างกว้างขวาง ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาแง่มุมทางเทววิทยาในคำสอนของเขา ทัศนะที่ตัวเขามีต่อปัญหาความเป็นยิว หรือรายละเอียดในการตีความงานเขียนทางปรัชญาการเมืองอื่นๆ ของเขา ฯลฯ เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ท่ามกลางแง่มุมที่คำสอนของสเตร्राส์ถูกศึกษาอย่างหลากหลาย คุณูปการที่คำสอนของเขามีต่อแนวทางการปกป้องระบอบประชาธิปไตยก็กลับเป็นแง่มุมที่มีผู้ให้ความสนใจมากที่สุด โดยเฉพาะภายหลังจากแนวนโยบายต่างประเทศอันแข็งกร้าวของรัฐบาลอเมริกัน (ภายใต้การนำของประธานาธิบดี George Bush ผู้ถูกที่รำลึกกันว่าได้รับอิทธิพลโดยตรงจากคำสอนของเขา² กระนั้นแม้จะมีการศึกษาคุณูปการดังกล่าวอย่างมากมาย แต่ผู้วิจัยกลับพบว่าความมากมายในการศึกษาดังกล่าว เอาเข้าจริงกลับวางอยู่บนแนวทางการตีความคำสอนของสเตร्राส์แค่สามแนวทางเท่านั้น ได้แก่ แนวทางของ Shadia Drury แนวทางของ Harry Jaffa และแนวทางของ Thomas Pangle ด้วยเหตุนี้ เพื่อทำความเข้าใจภูมิทัศน์ของการศึกษาคำสอนที่มีส่วนในการปกป้องระบอบประชาธิปไตยของสเตร्राส์ ผู้วิจัยจะขอชี้ให้เห็นรายละเอียดและ

---

¹ เพราะมีงานวิชาการภาษาไทยเพียงแค่อันเดียวเท่านั้นที่มีส่วนกล่าวถึงความคิดของสเตร्राส์โดยตรง (แม้จะไม่มากนักก็ตาม) คือ ศิโรตม์ คล้ามไพบูลย์, “คาร์ล ชมิทท์: อิทธิพลและ “ความเงิบ””, *รัฐศาสตร์สาร*, 24 : 3 (2546) : 94-95.

² ผู้สนใจสามารถติดตามงานศึกษาที่พยายามโยงคำสอนของสเตร्राส์เข้ากับแนวนโยบายต่างประเทศของอเมริกาดังกล่าวได้ใน Anne Norton, *Leo Strauss and the Politics of American Empire* (New Haven & London: Yale University Press, 2004) และ Nicholas Xenos, *Cloaked in Virtue: Unveiling Leo Strauss and the Rhetoric of American Foreign Policy* (New York: Routledge, 2008).

จุดบกพร่องของทั้งสามแนวทางดังกล่าว ก่อนที่จะขอนำเสนอมุมมองของผู้วิจัยในบทที่เหลือของวิทยานิพนธ์ชิ้นนี้ต่อไป

Shadia Drury กับการทำสตรีวิทย์ให้กลายเป็นปีศาจของประชาธิปไตย

เรื่องตลกร้ายประการหนึ่งในแวดวงการศึกษาคุณภาพที่คำสอนของสตรีวิทย์มีต่อระบอบประชาธิปไตยก็คือ ไปๆ มาๆ แนวทางความเข้าใจที่ได้รับความนิยมมากที่สุดกลับเป็นแนวทางที่มุ่งวิพากษ์ตัวสตรีวิทย์ว่าไม่ได้มุ่งปกป้องรักษาระบอบประชาธิปไตยเอง เห็นได้จากความนิยมที่แนวทางดังกล่าวแพร่กระจายอยู่ในสื่อมวลชนกระแสหลักของอเมริกาอย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็น *The New York Times*, *The New Yorker*, *Weekly Standard* (หรือแม้แต่สื่อที่ไม่ใช่อเมริกัน อย่าง *The Economist*, *Le Monde*, *Asia Times*) ฯลฯ ซึ่งเนื้อหาในสื่อดังกล่าวนี้ส่วนใหญ่จะรวมศูนย์อยู่ที่อิทธิพลที่คำสอนของสตรีวิทย์มีต่อแนวนโยบายอนุรักษ์นิยมของพรรค Republican อย่างการทำสงครามในอิรักและตะวันออกกลางหรือมุมมองแบบชนชั้นนำที่เชื่อว่าสังคมการเมืองควรได้รับการปกครองจากบุคคลผู้มีความรู้หาใช่มวลชนที่ไร้ซึ่งสติปัญญา³

แน่นอน ความเข้าใจคำสอนของสตรีวิทย์ดังกล่าวย่อมมิได้วางอยู่บนสุญญากาศที่ปราศจากที่มาที่ไป หากแต่ต้องมาจากการตีความสตรีวิทย์ของนักวิชาการกลุ่มหนึ่งเป็นแน่ และท่ามกลางนักวิชาการที่ให้ภาพของสตรีวิทย์ในแนวทางนี้ ชื่อของ Shadia Drury ก็คือชื่อที่โดดเด่นที่สุด Shadia Drury เป็นนักทฤษฎีการเมืองหญิงชาวฮิวส์ตันที่อุทิศเวลากว่าครึ่งชีวิตในการอ่านและตีความงานเขียนของสตรีวิทย์ จนสามารถไขรหัสและผูกโยงความคิดของสตรีวิทย์เข้ากับแนวทางของลัทธิอนุรักษ์นิยมที่ต่อต้านระบอบประชาธิปไตยได้เป็นผลสำเร็จ โดยความนิยมในการเข้าใจคำสอนของสตรีวิทย์ผ่านแนวทางของ Drury นั้น นอกจากจะเห็นได้จากการยอมรับของแวดวงวิชาการ (ส่วนหนึ่ง) แล้ว ยังเห็นได้ชัดจากอิทธิพลการตีความสตรีวิทย์ของเธอต่อสถาบันที่มุ่งโจมตีสตรีวิทย์อย่าง LaRouch Organization ซึ่งเป็นสถาบันที่อยู่เบื้องหลังทิศทางความเข้าใจของสื่อสาธารณะที่มีต่อคำสอนของสตรีวิทย์อย่างชัดเจน⁴

³ดูเพิ่มเติมได้ใน Catherine Zuckert and Michael Zuckert, *The Truth about Leo Strauss: Political Philosophy and American Democracy* (Chicago: The University of Chicago Press, 2006), pp. 2-8.

⁴*Ibid.*, pp. 15-20.

แต่เหตุใด Drury ถึงมองว่าคำสอนของสเตร์ราส์คือ แนวทางที่มุ่งต่อต้านระบอบประชาธิปไตย? ในหนังสือ *The Political Ideas of Leo Strauss* Drury ได้ชี้ให้เห็นว่าแม้สเตร์ราส์จะให้ความสำคัญกับการอ่านงานเขียนปรัชญาการเมืองกรีกโบราณ แต่เขาเข้าใจจริงเป้าหมายทางปรัชญาของเขากลับอยู่ภายใต้ทิศทางที่ถูกกำกับโดยนักปรัชญาสมัยใหม่อย่าง Friedrich Nietzsche จากสายตาของ Drury สาเหตุสำคัญที่ทำให้สเตร์ราส์เลือกเดินตามทิศทางของ Nietzsche นั้น สืบเนื่องมาจากประสบการณ์ในยุคสมัยของตัวสเตร์ราส์เองที่ตัวเขาได้เป็นประจักษ์พยานถึงการล่มสลายของสภาวะสมัยใหม่ โดยเฉพาะวิกฤตจากเงื่อนไขของสัมพัทธนิยมและสุญญนิยมที่ส่งผลล้นคลอนวิถีชีวิตของมนุษย์จนไม่สามารถบอกได้ว่าเส้นทางใดคือเส้นทางของความดี ความงาม ที่เที่ยงแท้เป็นนิรันดร์และทำให้การตัดสินใจประณามระบอบการปกครองที่ชั่วร้ายที่เช่นฆ่าผู้บริสุทธิ์ไปเป็นจำนวนมหาศาลอย่างเผด็จการนาซี (และคอมมิวนิสต์โซเวียต) ไม่สามารถกระทำได้⁵ ด้วยเหตุนี้ เพื่อแก้วิกฤตจากสภาวะสมัยใหม่ดังกล่าว การสถาปนาความดี ความงาม ที่เที่ยงแท้เป็นนิรันดร์ขึ้นมาใหม่จึงเป็นสิ่งสำคัญ และเนื่องจาก Drury เข้าใจว่าคำสอนของ Nietzsche คือสิ่งที่สเตร์ราส์ให้ความสำคัญเพราะคำสอนของ Nietzsche เป็นคำสอนที่มุ่งเน้นบทบาทของนักปรัชญาในการสร้างความคิด ความงามที่เที่ยงแท้เป็นนิรันดร์⁶ คำสอนของสเตร์ราส์ (ในมุมมองของ Drury) จึงเป็นคำสอนที่มุ่งสร้างนักปรัชญาผู้เพียบพร้อม ผู้มีความสามารถไม่ต่างไปจากองค์พระผู้เป็นเจ้าที่จะตรากฎระเบียบเพื่อใช้ปกครองสังคมการเมืองและมนุษยชาติทั้งหมด⁷

ในแง่นี้ แม้สเตร์ราส์จะให้ความสำคัญกับการอ่านงานเขียนปรัชญาการเมืองกรีกโบราณ แต่สำหรับ Drury การอ่านงานเขียนเหล่านั้นก็ล้นแล้วแต่เป็นการกลับไปหาข้ออ้างเพื่อช่วยให้นักปรัชญาสามารถเป็นผู้ปกครอง (หรือมีบทบาทในทางการเมือง) ได้จริงๆ ไม่ว่าจะเป็นการอ่าน Plato ที่ Drury เชื่อว่าเป็นการอ่านซึ่งสเตร์ราส์ต้องการจะกลับไปหรือฟื้นฟูบทบาทของ Thrasymachus ใน *The Republic* (ที่เชื่อว่าความยุติธรรมคือผลประโยชน์ของผู้ที่มีพลังกำลังมากกว่าเสมอ)⁸ หรือ

---

⁵Shadia B. Drury, *The Political Ideas of Leo Strauss* (New York: St.Martin's Press, 1988), pp.160-168.

⁶Ibid., pp. 170-171.

⁷Ibid., pp. 176-182.

⁸Ibid., pp. 75-79.

การอ่านวิธีการตีความ Plato ของ Farabi ซึ่งจะเผยให้เห็นทักษะการเป็นผู้ปกครองของนักปรัชญาที่ต้องอาศัยการเล่นละครตบตาสาธารณชนเพื่ออ้างไว้ซึ่งสถานะนำทางสังคมของตน⁹

กล่าวอย่างถึงที่สุดเพราะสเตริออสสำหรับ Drury คือ สเตริออสที่ได้รับอิทธิพลจาก Nietzsche และเพราะเป้าหมายทางปรัชญาของ Nietzsche (สำหรับสเตริออสของ Drury) คือการสร้างนักปรัชญาที่สามารถสถาปนาความดี ความงาม ที่เที่ยงแท้เป็นนรันดรจนสามารถปกครองสังคมการเมืองได้ทั้งหมด คำสอนของสเตริออส (ในสายตาของ Drury) จึงเป็นคำสอนที่มีเป้าหมายในการสร้างและทำให้นักปรัชญาสามารถปกครองสังคมการเมืองได้จริงๆ (ไม่โดยตรงก็โดยอ้อม) นั่นจึงไม่แปลก ที่สุดท้ายแนวทางการตีความสเตริออสของ Drury จะเป็นแนวทางที่มองว่าสเตริออสเป็นศัตรูของระบอบประชาธิปไตย เพราะถึงที่สุดสเตริออสของ Drury ก็คือสเตริออสที่เชื่อในบทบาทของผู้ปกครองผู้ชาญฉลาดที่สามารถควบคุมความคิดของสาธารณชนให้เดินไปในทิศทางที่ตนต้องการ ซึ่งย่อมจะขัดกับหลักการของประชาธิปไตยที่ให้ความสำคัญกับความเท่าเทียมกันของมนุษย์¹⁰ แต่จริงหรือที่คำสอนของสเตริออสคือคำสอนที่มุ่งบ่อนทำลายหลักการของระบอบประชาธิปไตย? จริงหรือที่ปรัชญาของสเตริออสคือปรัชญาที่มุ่งเดินตามแนวทางที่ Nietzsche ได้ปูเอาไว้ (จนนำมาสู่ข้อวิพากษ์ที่ Drury ใช้กับสเตริออสข้างต้น)?

แม้อิทธิพลของ Nietzsche ในคำสอนของสเตริออสจะเป็นสิ่งที่ยากจะปฏิเสธ ดังที่ตัวสเตริออสเองก็ยังเคยยอมรับว่าในช่วงวัยหนุ่ม Nietzsche คือนักปรัชญาที่ตัวเขาให้ความสำคัญมากที่สุด¹¹ แต่นั่นก็ไม่ได้หมายความว่าทำให้ความสำคัญกับ Nietzsche ดังกล่าว จะต้องนำมาสู่

---

⁹Shadia B. Drury, "The Esoteric Philosophy of Leo Strauss", *Political Theory*, 13 : 3 (August 1985), pp. 317-321.

¹⁰Drury, *The Political Ideas of Leo Strauss*, pp.193-196.

¹¹ดู Karl Lowith and Leo Strauss, "Correspondence Concerning Modernity", George Elliott Tucker (Translated), *Independence Journal of Philosophy*, 5 : 6 (1988), p. 183.

การกำหนดเป้าหมายทางปรัชญาของเขาที่มุ่งบ่อนทำลายระบอบประชาธิปไตย¹² อันที่จริง แม้แต่การอ้างว่า Nietzsche เป็นนักปรัชญาที่มีอิทธิพลต่อคำสอนของสเตร้าส์มากที่สุดก็ใช้ว่า จะเป็นที่ยอมรับได้โดยทั่วกัน เพราะข้อเท็จจริงประการหนึ่งที่เราไม่ควรมองข้ามก็คือ ในบรรดางานเขียนทางปรัชญาที่สเตร้าส์ตีความนั้น งานเขียนของ Nietzsche กลับเป็นงานที่ถูกสเตร้าส์ตีความเพียงแค่อันเดียว¹³ ในแง่นี้ การสรุปว่า Nietzsche เป็นนักปรัชญาที่สเตร้าส์ให้ความสำคัญมากที่สุดทั้งๆ ที่ตัวสเตร้าส์ตีความงานเขียนของ Nietzsche แค่อันเดียว จึงย่อมเป็นข้อสรุปที่ลดทอนความลุ่มลึกในคำสอนของสเตร้าส์ที่วางอยู่บนการตีความงานเขียนของนักปรัชญาคนอื่นๆ อย่างเด่นชัด โดยเฉพาะความลุ่มลึกในการตีความปรัชญาการเมืองกรีกโบราณของสเตร้าส์ที่ถูกมองข้ามไปอย่างน่าเสียดาย ดังข้อวิพากษ์ของ Harry Jaffa ที่มีต่อการตีความสเตร้าส์ของ Drury ที่มองว่า Drury นั้นละเลยค่านิยมเรื่องนักปรัชญาซึ่งสเตร้าส์ให้ความสำคัญอย่างน่าตกใจ เพราะในขณะที่ Drury มองว่านักปรัชญาของสเตร้าส์คือมนุษย์ที่ชาญฉลาดสามารถปกครองสังคมการเมืองได้ นักปรัชญาที่สเตร้าส์ให้ความสำคัญจริงๆ กลับคือนักปรัชญาแบบกรีกโบราณที่ไม่สามารถปกครองสังคมการเมืองเพราะมัวแต่ยุ่งอยู่กับกิจกรรมการถกเถียงสนทนาจนไม่มีเวลาสนใจกิจการของสังคมการเมือง¹⁴

ด้วยเหตุนี้ การทำความเข้าใจเป้าหมายในคำสอนของสเตร้าส์จึงไม่ควรเริ่มต้นจากแนวทางปรัชญาของนักปรัชญาที่สเตร้าส์เคยตีความไว้เพียงแค่อันเดียว หากแต่ควรเริ่มต้นจากแนวทางปรัชญาของนักปรัชญาที่สเตร้าส์ได้ตีความทิ้งเอาไว้เป็นจำนวนมาก ซึ่งแนวทางดังกล่าว นั้นแท้จริงแล้วไม่ใช่อะไรเลยนอกจากแนวทางปรัชญาการเมืองกรีกโบราณของ Socrates

¹² เพราะนอกจาก Drury แล้ว ยังมีนักวิชาการอีกจำนวนหนึ่งซึ่งเชื่อว่าคำสอนของสเตร้าส์เป็นคำสอนที่เดินตามแนวทางของ Nietzsche (อาทิเช่น Laurence Lampert, *Leo Strauss and Nietzsche* (Chicago: The University of Chicago Press, 1996) และ Gregory Bruce Smith, "Athens and Washington: Leo Strauss and American Regime", in Kenneth L. Deutsch and John A. Murley (eds.), *Leo Strauss, Straussians and the American Regime* (Lanham: Rowman & Littlefield Publishers, Inc, 1999), pp. 103-127) แต่ก็กลับไม่มีนักวิชาการคนไหนเลยที่สรุปว่าการเดินตามแนวทางของ Nietzsche ดังกล่าวจะต้องเท่ากับการต่อต้านหลักการของระบอบประชาธิปไตย

¹³ ซึ่งก็คือ Leo Strauss, "Note on the Plan of Nietzsche's Beyond Good and Evil", *Studies in Platonic Political Philosophy* (Chicago: The University of Chicago Press, 1983), pp. 174-191.

¹⁴ Harry Jaffa, "Dear Professor Drury", *Political Theory*, 15 : 3 (August 1987), pp. 318-320.

Harry Jaffa กับการตีความสเตร์ราส์และการรื้อฟื้นคุณค่าทางการเมืองแบบกรีกโบราณ

ตรงกันข้ามกับการตีความของ Drury ที่มุ่งวิพากษ์คำสอนของสเตร์ราส์จนละเลยแง่มุมสำคัญๆ ในคำสอนของสเตร์ราส์ไปอย่างเด่นชัด การตีความคำสอนของสเตร์ราส์จากบรรดาสานุศิษย์ที่เคยมีประสบการณ์ในชั้นเรียนของสเตร์ราส์โดยตรงก็ล้วนแล้วแต่เปิดให้เห็นแง่มุมที่ Drury ละเลยไปแทบทั้งสิ้น และในบรรดาสานุศิษย์ที่ได้รับอิทธิพลจากคำสอนของสเตร์ราส์ Harry Jaffa ก็คงจะเป็นหนึ่งในชื่อที่ได้รับการกล่าวถึงมากที่สุด เพราะตัว Jaffa นั้นไม่เพียงแต่เป็นลูกศิษย์รุ่นแรกๆ ที่มีชีวิตผูกพันกับสเตร์ราส์โดยตรง แต่ด้วยบทบาทที่เป็นผู้นำในกลุ่มสานุศิษย์ของสเตร์ราส์ที่อยู่ในฝั่งตะวันตกของอเมริกา ก็ยิ่งทำให้ชื่อเขียนที่กล่าวถึงสเตร์ราส์ของเขากลายเป็นชื่อเขียนที่ไม่อาจมองข้ามไปได้

เช่นเดียวกับ Drury ที่มองว่าเป้าหมายของสเตร์ราส์คือ การแก้ปัญหาความล้มเหลวของสภาวะสมัยใหม่ที่มนุษย์สูญเสียความเชื่อมั่นในคุณค่าความดี ความงามที่เป็นนิรันดร์ สำหรับ Jaffa เป้าหมายของสเตร์ราส์ก็ยังคงเป็นการแก้ไขความล้มเหลวของสภาวะสมัยใหม่ไม่ต่างกัน โดยเฉพาะความอ่อนแอของสังคมประชาธิปไตยอันเกิดจากการยึดติดกับพลังอำนาจอันไร้ขีดจำกัดของเหตุผลสมัยใหม่ที่ทำให้มนุษย์หลงตนเอง เชื่อมั่นในความสามารถของตนจนเพิกเฉยต่อศีลธรรมพื้นฐานที่ตนมีกับสังคม¹⁵ ในแง่นี้เป้าหมายทางปรัชญาที่สเตร์ราส์ (ในสายตาของ Jaffa) ต้องการปะทะจึงเป็นผลลัพธ์จากคำสอนของ Niccolo Machiavelli เพราะ Machiavelli คือบิดาของปรัชญาการเมืองสมัยใหม่ที่เปลี่ยนเงื่อนไขของสังคมการเมืองจากการเคารพในพื้นฐานที่เพื่อบรรลุถึงชีวิตที่ดี เป็นการยกย่องสิทธิเสรีภาพในการใช้ชีวิตของมนุษย์โดยปราศจากข้อจำกัดทางศีลธรรม¹⁶

ด้วยเหตุนี้ ถ้าเป้าหมายในคำสอนของสเตร์ราส์คือการแก้ปัญหาอันเกิดมาจากการเชื่อในพลังอำนาจ (ของเหตุผล) ของมนุษย์จนหลงลืมพื้นฐานที่ทางศีลธรรมที่ตนมีกับสังคม นั่นก็ย่อมไม่แปลกที่สเตร์ราส์ในสายตา Jaffa จะเป็นสเตร์ราส์ที่ปฏิเสธเหตุผลสมัยใหม่และให้ความสำคัญกับเทววิจรณ์ (Revelation) ที่ผลักดันให้มนุษย์ต้องกลับมายึดมั่นกับศีลธรรมและพันธะ

¹⁵Harry Jaffa, *The Condition of Freedom: Essays in Political Philosophy* (Baltimore: The John Hopkins University Press, 1975), pp. 3-4.

¹⁶Ibid.

หน้าที่ที่ตนมีกับสังคม¹⁷ แต่เนื่องจากโลกในสภาวะสมัยใหม่คือโลกที่มนุษย์ไม่สามารถหลบหนีออกจากการใช้เหตุผลไปได้ การรื้อฟื้นให้มนุษย์หันกลับมาหาเทววิทยารวมของสเตร้าส์ (สำหรับ Jaffa) จึงต้องกระทำผ่านการชักนำให้มนุษย์สมัยใหม่รู้จักกับเหตุผลอีกแบบหนึ่งซึ่งเป็นเหตุผลที่ไม่เพียงปฏิเสธแนวทางของเหตุผลสมัยใหม่ หากแต่ยังเปิดพื้นที่ให้กับวิถีชีวิตที่ยึดมั่นในศีลธรรมและพันธะหน้าที่ที่มนุษย์มีกับสังคม เหตุผลซึ่งไม่ใช่อะไรเลยนอกจากเหตุผลแบบโบราณที่ถูกสถาปนาโดย Socrates¹⁸

ในสายตาของ Jaffa การทำให้มนุษย์สมัยใหม่ได้รู้จักกับเหตุผลแบบโบราณของสเตร้าส์ คือการมุ่งเน้นให้มนุษย์ได้รู้จักเนื้อหาในงานเขียนปรัชญาการเมืองกรีกโบราณ เพราะงานเขียนดังกล่าวนั้นไม่เพียงแต่เป็นงานเขียนที่ถือกำเนิดขึ้นมาภายใต้ประสบการณ์ขั้นพื้นฐานของชีวิตทางการเมืองซึ่งเป็นประสบการณ์ที่ใกล้ชิดกับการดำรงอยู่ของมนุษย์มากที่สุด หากแต่ยังเป็นประสบการณ์ที่ผูกพันกับระเบียบทางศีลธรรมที่มนุษย์ไม่อาจล่วงละเมิดไปได้¹⁹ ในแง่นี้ Jaffa จึงมองว่าปรัชญาการเมืองกรีกโบราณที่สเตร้าส์ต้องการกลับไปหา นั่นคือปรัชญาที่เชื่อในการดำรงอยู่ของสังคมการเมืองตามธรรมชาติที่อยู่เหนือสังคมการเมืองเฉพาะที่ใดที่หนึ่ง²⁰ และเพราะการเมืองสำหรับกรีกโบราณย่อมเป็นไปได้หากปราศจากหลักการทางศีลธรรม การกลับไปหาปรัชญาการเมืองกรีกโบราณของสเตร้าส์จึงย่อมหมายถึงการกลับไปหาระเบียบการเมืองตามธรรมชาติที่เป็นนิรันดร์ไม่เปลี่ยนแปลงตามไปด้วย²¹ จากสายตาของ Jaffa การกลับไปรื้อฟื้นเหตุผลแบบโบราณของสเตร้าส์จึงเป็นการกลับไปหาปรัชญาการเมืองกรีกโบราณเพื่อรื้อฟื้นคุณค่าของระเบียบการเมืองแบบกรีกโบราณให้มนุษย์สมัยใหม่ได้ตระหนักถึงข้อจำกัดของตนตลอดทั้งพันธะหน้าที่ทางศีลธรรมที่ตนมีกับสังคม รวมไปถึงการให้ความสำคัญกับชนชั้นนำทางการเมืองที่มีความสามารถในการเป็นผู้ปกครองตามธรรมชาติ²²

¹⁷Ibid., pp. 5-6.

¹⁸Harry Jaffa, "Strauss at One Hundred", in Leo Strauss, The Straussians, and The American Regime, p. 45.

¹⁹Ibid., p. 44.

²⁰Harry V. Jaffa, "The Legacy of Leo Strauss", The Claremont Review of Books, 3 : 3 (Fall 1984), pp. 18-19.

²¹Ibid.

²²Ibid., pp. 14-16.

ด้วยเหตุนี้ เพื่อเดินตามแนวทางที่ครูของเขาได้ปูเอาไว้ Jaffa จึงชี้ให้เห็นถึงความเป็นไปได้ในการรื้อฟื้นคุณค่าทางการเมืองแบบกรีกโบราณให้กลับมาสู่สังคมการเมืองสมัยใหม่โดยเฉพาะในสังคมการเมืองอเมริกันเอง โดยการรื้อฟื้นดังกล่าวจะรวมศูนย์อยู่ที่การตีความเอกสารทางการเมืองชิ้นสำคัญของอเมริกาอย่าง “The Declaration of Independence” ที่มักเข้าใจกันว่าอยู่ภายใต้อิทธิพลจากปรัชญาการเมืองของ John Locke โดย Jaffa ได้ชี้ให้เห็นว่าแม้จะได้รับอิทธิพลของ Locke แต่ผู้เขียนเอกสารดังกล่าว (คือ Thomas Jefferson) ยังได้รับอิทธิพลจากคำสอนของนักปรัชญาการเมืองคนอื่นๆ ด้วย²³ โดยเฉพาะคำสอนเรื่องความเสมอภาคเท่าเทียม (Equality) ที่ชี้ให้เห็นว่า แม้เนื้อหาในเอกสารทางการเมืองดังกล่าวจะให้ความสำคัญกับความเสมอภาคเท่าเทียมกันของมนุษย์ (ดังคำสอนของ Locke) แต่ความเสมอภาคเท่าเทียมกันจะมีความหมายที่ต่อเมื่อมนุษย์ตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างความเป็นมนุษย์กับการดำรงอยู่ขององค์พระผู้เป็นเจ้าและสัตว์ป่าเท่านั้น เพราะความแตกต่างระหว่างมนุษย์กับองค์พระผู้เป็นเจ้าและสัตว์ป่าย่อมส่งผลให้ความต่างระหว่างมนุษย์ด้วยกันเองถูกลดทอนจนกลายเป็นความเหมือนไปโดยปริยาย ซึ่งความเหมือนดังกล่าวย่อมจะทำให้มนุษย์ตระหนักถึงความเป็นคนอย่างเท่าเทียมอันจะเป็นฐานรองรับสิทธิเสรีภาพให้กับมนุษย์ต่อไป²⁴ นั่นจึงไม่แปลกที่ Jaffa จะมองว่าเนื้อหาของ “The Declaration of Independence” หาใช่เนื้อหาที่อยู่ภายใต้คำสอนของ Locke แต่เพียงผู้เดียว เพราะเขาเข้าใจฐานรากของเนื้อหาดังกล่าวกลับมาจากคำสอนของนักปรัชญาอย่าง Aristotle ที่ตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างมนุษย์กับองค์เทพเจ้าและสัตว์ป่าต่างหาก²⁵ ในแง่นี้ ถ้าการตีความ “The Declaration of Independence” ของ Jaffa คือการตีความเพื่อเปิดให้เห็น

²³ Jaffa, *The Condition of Freedom: Essays in Political Philosophy*, p. 7.

²⁴ *Ibid.*, pp. 152-153.

²⁵ แน่นอน หากพิจารณาอย่างผิวเผินบทบาทของความเสมอภาคเท่าเทียมกันของมนุษย์ดังกล่าว ย่อมจะไม่ใช่อะไรเลยนอกจากอิทธิพลในคำสอนของนักเทววิทยาคริสต์เตียนอย่าง Thomas Aquinas แต่เราต้องไม่ลืมว่าในสายตาของ Jaffa แนวทางคำสอน Aquinas นั้นถึงที่สุดแล้วก็คือแนวทางที่ได้รับอิทธิพลจากปรัชญา คำสอนของ Aristotle โดยตรง การพูดถึงบทบาทความเสมอภาคเท่าเทียมกันของมนุษย์ในที่นี้จึงถือว่ามีมาจากแนวทางคำสอนของ Aristotle เป็นหลัก ดู Harry Jaffa, *Thomism and Aristotalianism: A Study of the Commentary by Thomas Aquinas on the Nicomachean Ethics* (Reprint) (Westport: Greenwood Press, Publisher, 1979) และดูเพิ่มเติมได้ใน Zuckert and Zuckert, *The Truth about Leo Strauss: Political Philosophy and American Democracy*, p. 250.

อิทธิพลของ Aristotle ในเอกสารก่อตั้งประเทศของอเมริกา การตีความเอกสารดังกล่าวก็ย่อมจะไม่ใช่อะไรเลยนอกจากการสร้างเงื่อนงำของสังคมประชาธิปไตยในโลกสมัยใหม่อย่างอเมริกาให้สามารถรองรับคุณค่าทางการเมืองแบบกรีกโบราณที่สเตราส์ต้องการรื้อฟื้นเอง²⁶

แน่นอน แม้จะไม่ได้ได้รับความนิยมนต่อสาธารณชนมากเท่ากับการตีความของ Drury แต่การตีความสเตราส์ของ Jaffa ก็ดูเหมือนจะส่งอิทธิพลต่อนักวิชาการจำนวนมากไม่น้อย โดยเฉพาะนักวิชาการที่สังกัดอยู่ภายใต้ร่มเงาสานุศิษย์ของสเตราส์ที่อยู่ในฝั่งตะวันตกของอเมริกา (ซึ่งมี Jaffa เป็นผู้นำ) ที่ดูเหมือนจะเดินตามแนวทางของ Jaffa ในการรื้อฟื้นคุณค่าทางการเมืองแบบกรีกโบราณให้กลับมาอยู่ในสังคมอเมริกัน²⁷ นั่นจึงไม่แปลกที่นักปรัชญาบางคนจะได้รับอิทธิพลจากแนวทางการตีความดังกล่าว จนใช้เนื้อหาในแนวทางนี้เป็นจุดเริ่มต้นวิพากษ์คำสอนของสเตราส์ว่ามุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการรื้อฟื้นคุณค่าทางการเมืองแบบกรีกโบราณจนบดบังลักษณะสำคัญของความเป็นการเมืองอย่างการมีส่วนร่วมของพลเมืองในการกำหนดทิศทางของสังคม²⁸ แต่นั่นคือเป้าหมายในการกลับไปอ่านงานเขียนปรัชญาการเมืองกรีกโบราณของสเตราส์จริงๆ หรือ? จริงหรือที่การกลับไปอ่านงานเขียนปรัชญาการเมืองกรีกโบราณของสเตราส์จะมีเป้าหมายเพื่อรื้อฟื้นคุณค่าทางการเมืองแบบกรีกโบราณให้กลับมาสู่สังคมประชาธิปไตยสมัยใหม่ (ตามที่ Jaffa ตีความเอาไว้)? เพราะถ้าหนึ่งในเป้าหมายสำคัญของ Jaffa คือการรื้อฟื้นคุณค่าทางการเมืองแบบกรีกโบราณให้กลับมาสู่สังคมสมัยใหม่อย่างสังคมการเมืองอเมริกัน เป้าหมายดังกล่าวก็กลับทำให้แนวทางของ Jaffa เป็นแนวทางที่หลุดออกจากเนื้อหาคำสอนของสเตราส์อย่างชัดเจน เพราะสำหรับสเตราส์สหรัฐอเมริกาไม่ได้มีรากฐานทางการเมืองจากปรัชญาคำสอนของ Aristotle หากแต่อยู่บนแนวทางของนักปรัชญาการเมืองสมัยใหม่อย่าง Machiavelli (ถ้าไม่ใช่แค่ John Locke) ต่างหาก²⁹ ยิ่งกว่านั้นถ้าการกลับไปอ่านงานเขียนปรัชญาการเมืองกรีกโบราณของสเตราส์

²⁶Jaffa, "Strauss at One Hundred", pp. 46-47.

²⁷ดูอิทธิพลของ Jaffa ในประเด็นดังกล่าวได้ใน Zuckert and Zuckert, The Truth about Leo Strauss: Political Philosophy and American Democracy, pp. 239-252.

²⁸Jacques Ranciere, Disagreement: Politics and Philosophy, Julie Rose (Translated) (Minneapolis: University of Minnesota Press, 1999), pp. 1-6.

²⁹Leo Strauss, Thoughts on Machiavelli (Chicago: The University of Chicago Press, 1958), p. 13 และ Zuckert and Zuckert, The Truth about Leo Strauss: Political Philosophy and American Democracy, p. 251.

คือการกลับไปหาเหตุผลแบบโบราณที่ถูกสถาปนาโดย Socrates สิ่งที่ Jaffa ดูเหมือนจะเพิกเฉยไม่แพ้กันก็คือ คุณลักษณะของวิถีชีวิตทางปรัชญาแบบ Socrates ที่ตั้งคำถามกับรากฐานของสังคมการเมืองต่างๆ ไม่เว้นแม้แต่สังคมการเมืองที่รองรับตัววิถีชีวิตดังกล่าวเอง ในแง่นี้แนวทางการตีความสเตร่าสของ Jaffa จึงกลับกลายเป็นแนวทางที่เพิกเฉยต่อหัวใจสำคัญในคำสอนของสเตร่าสอย่างวิถีชีวิตทางปรัชญาแบบ Socrates ไปอย่างน่าเสียดาย

ด้วยเหตุนี้ เพื่อทำความเข้าใจเป้าหมายในการกลับไปอ่านงานเขียนปรัชญาการเมืองกรีกโบราณของสเตร่าสอย่างไม่ขาดตกบกพร่อง การทำความเข้าใจบทบาทของวิถีชีวิตทางปรัชญาแบบ Socrates ในคำสอนของสเตร่าส รวมทั้งคุณูปการที่วิถีชีวิตดังกล่าวมีต่อสังคมการเมืองสมัยใหม่จึงเป็นแนวทางสำคัญที่จะช่วยให้เราเข้าใจเป้าหมายในปรัชญาคำสอนของสเตร่าสได้อย่างแท้จริง

Thomas Pangle กับการตีความสเตร่าสและความสำคัญของการศึกษาแบบเสรี

แม้การตีความสเตร่าสของ Jaffa จะได้รับการยอมรับจากเหล่าสานุศิษย์ของสเตร่าสเป็นจำนวนมาก แต่นั่นย่อมมิได้หมายความว่าลูกศิษย์ผู้เคยมีประสบการณ์ในชั้นเรียนของสเตร่าสทุกคนจะเห็นด้วยกับแนวทางการตีความของ Jaffa เพราะอย่างน้อยเหล่าบรรดาสานุศิษย์ของสเตร่าสที่อยู่ในฝั่งตะวันออกของอเมริกาก็กลับเห็นต่างจากแนวทางการตีความสเตร่าสของ Jaffa อย่างชัดเจน และในบรรดาสานุศิษย์ของสเตร่าส (ฝั่งตะวันออก) ที่มีท่าทีไม่เห็นด้วยกับ Jaffa Thomas Pangle ก็คงเป็นหนึ่งในรายชื่อที่ผู้ศึกษาความคิดของสเตร่าสคุ้นเคยเป็นอย่างดี เพราะอย่างน้อยการที่ตัว Pangle เคยเป็นบรรณารักษ์ให้กับหนังสือซึ่งรวบรวมบทความของสเตร่าสถึงสองเล่ม ก็ย่อมจะทำให้การตีความสเตร่าสของเขามีน้ำหนักน่ารับฟังอย่างไม่อาจปฏิเสธไปได้³⁰

ในสายตาของ Pangle เป้าหมายในคำสอนของสเตร่าสคือการแก้ปัญหาความอ่อนแอของระบอบประชาธิปไตยสมัยใหม่ที่ไม่สามารถปกป้องตนเองจากภัยของเสียงข้างมาก ซึ่งเป็น

³⁰ หนังสือทั้งสองเล่มนั้นคือ Leo Strauss, *Studies in Platonic Political Philosophy* (Chicago: The University of Chicago Press, 1983) และ Leo Strauss, *The Rebirth of Classical Political*

Rationalism: An Introduction to The Thought of Leo Strauss (Chicago: The University of Chicago Press, 1989)

ผลลัพธ์โดยตรงจากความล้มเหลวของเหตุผลสมัยใหม่ที่ไม่อาจทำหน้าที่บ่งบอกเป้าหมายในชีวิตที่มนุษย์ควรมุ่งไปจนทำให้อารมณ์ความรู้สึกกลายเป็นปัจจัยหลักในการตัดสินใจทางการเมืองของมนุษย์³¹ ในแง่นี้ สเตราส์ (ในสายตาของ Pangle) จึงมองต่อไปว่าความล้มเหลวของเหตุผลสมัยใหม่ดังกล่าว คือผลจากโครงการทางปรัชญาของสภาวะสมัยใหม่เองที่เชื่อว่ามนุษยชาติมีศักยภาพสามารถสร้างสังคมในอุดมคติให้เกิดขึ้นจริงได้ และเมื่อเชื่อว่ามนุษยชาติทั้งหมดสามารถเข้าถึงสังคมในอุดมคติได้จริงๆ สิ่งสำคัญจึงไม่ใช่เรื่องของความสามารถในการใช้เหตุผลหากแต่คืออารมณ์ความรู้สึกของมนุษย์ เพราะในขณะที่ความสามารถของการใช้เหตุผลจะเป็นเรื่องเฉพาะในแต่ละบุคคล อารมณ์ความรู้สึกกลับเป็นเรื่องสากลที่มนุษยชาติโดยรวมล้วนมีเหมือนกัน จนทำให้การมุ่งเน้นไปที่อารมณ์ความรู้สึกกลับกลายเป็นเงื่อนไขที่ส่งผลลดทอนให้เหตุผลกลายเป็นอุปสรรคต่อตอบสนองต่อปัญหาของมนุษย์เท่านั้น³²

ด้วยเหตุนี้ ความอ่อนแอของระบอบเสรีประชาธิปไตยจึงไม่ใช่อะไรเลยนอกจากความผิดพลาดในคำสอนของนักปรัชญาการเมืองสมัยใหม่ช่วงต้นนับตั้งแต่ Niccolo Machiavelli ถึง John Locke ที่ต่างก็เชื่อมั่นในเหตุผลของมนุษย์และกลไกการสร้างความชอบธรรมทางการเมือง (ผ่านเหตุผลดังกล่าว) อย่างสถาบันทางการเมืองมากเกินไป จนมองข้ามบทบาทของการศึกษาที่จะช่วยให้มนุษย์มีสติไม่ตกอยู่ภายใต้บังคับการของอารมณ์ความรู้สึก³³ นั่นจึงไม่แปลกที่ Pangle จะมองว่าคำสอนของสเตราส์คือคำสอนที่มุ่งเน้นการศึกษาให้มนุษย์สมัยใหม่มีสติปัญญา มีความพร้อมที่จะทำหน้าที่เป็นพลเมืองที่ดีในระบอบประชาธิปไตย³⁴ อย่างไรก็ตาม แม้สเตราส์จะให้ความสำคัญกับเงื่อนไขทางการศึกษา แต่การศึกษาที่สเตราส์ให้ความสำคัญก็กลับไม่ใช่การศึกษาที่มาจากคำสอนของนักปรัชญาการเมืองสมัยใหม่ เพราะแม้นักปรัชญาการเมืองสมัยใหม่ตั้งแต่ Jean Jacques Rousseau เป็นต้นมา จะหันมาให้ความสำคัญกับประเด็นเรื่องการศึกษามากขึ้น แต่เนื้อหาในประเด็นการศึกษาดังกล่าวก็ยังคงมุ่งเน้นให้มนุษย์มีอารมณ์ ความรู้สึกผูกพันกับอุดมการณ์ทางการเมืองแบบใดแบบหนึ่งเท่านั้น³⁵ ในแง่นี้เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวได้อย่างแท้จริง

---

³¹Thomas L. Pangle, *Leo Strauss: An Introduction to His Thought and Intellectual Legacy* (Baltimore: The John Hopkins University Press, 2006), pp. 7-14.

³²Ibid., pp. 69-72.

³³Ibid., pp. 78-81

³⁴Ibid., pp. 74-77.

³⁵Ibid., pp. 81-82.

สเตริออสจึงตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องกลับไปอ่านงานเขียนปรัชญาการเมืองกรีกโบราณ เพื่อที่จะรื้อฟื้นแง่มุมทางการศึกษาในงานเขียนดังกล่าวให้กลับมาสู่โลกสมัยใหม่

แต่อะไรคือเนื้อหาในงานเขียนปรัชญาการเมืองกรีกโบราณที่สเตริออสให้ความสำคัญ? ตรงกันข้ามกับ Jaffa ที่มองว่าเนื้อหาในงานเขียนปรัชญาการเมืองกรีกโบราณที่สเตริออสให้ความสำคัญคือการดำรงอยู่ของระเบียบทางการเมือง (และศีลธรรม) ตามธรรมชาติ Pangle กลับมองว่าเนื้อหาที่สเตริออสให้ความสำคัญในปรัชญาการเมืองกรีกโบราณจริงๆ คือวิถีชีวิตทางปรัชญาต่างหาก ทั้งนี้ ในบทนำของหนังสือซึ่งรวบรวมบทความของสเตริออสที่ดีความงานเขียนของ Plato Pangle ได้ชี้ให้เห็นว่าถึงที่สุดแล้ว วิถีชีวิตที่สเตริออสสนใจอย่างวิถีชีวิตทางปรัชญาแบบ Socrates นั้น ก็หาใช่วิถีชีวิตที่มุ่งอุทิศให้กับความสงบสุขของสังคมการเมือง หากแต่เป็นวิถีชีวิตที่มุ่งเข้าถึงชีวิตที่ดีซึ่งเป็นเป้าหมายส่วนบุคคลต่างหาก เพราะแม้ Socrates จะให้ความสำคัญกับการสื่อสารกับชาวเมืองคนอื่นๆ ในสังคมการเมือง แต่การสื่อสารดังกล่าวก็ได้เป็นไปเพื่อผลทางการเมืองมากกว่ากับความสำราญที่เขาจะได้รับจากการใช้เหตุผลถกเถียงกับผู้อื่นเท่านั้น³⁶ กระนั้นแม้กิจกรรมในวิถีชีวิตทางปรัชญาแบบ Socrates จะมีขึ้นเพื่อความสำราญส่วนบุคคลของนักปรัชญา แต่เพราะตัวกิจกรรมดังกล่าวคือการตั้งคำถามถกเถียงกับความเห็นของผู้คนในสังคมการเมืองอย่างหลากหลาย ในแง่นี้ กิจกรรมของวิถีชีวิตทางปรัชญาจึงกลับมีผลพลอยได้ที่เปิดให้สังคมการเมือง (โดยเฉพาะชาวเมืองที่เข้าร่วมกระบวนการสนทนากับตัวเขา) ได้ตระหนักถึงความแตกต่างหลากหลายของผู้คนตามไปด้วย³⁷ เป็นการบ่มเพาะให้ชาวเมืองมีเหตุมีผล รู้ข้อจำกัดและตระหนักถึงความเห็นที่แตกต่างไปจากตนอันจะส่งผลต่อไปถึงเงื่อนไขของสังคมการเมืองที่เหมาะสมสำหรับวิถีชีวิตทางปรัชญาอย่างระบอบเสรีประชาธิปไตยในปัจจุบัน เพราะมีแต่ระบอบดังกล่าวเท่านั้นที่จะประกันเสรีภาพในการถกเถียงตั้งคำถามซึ่งเป็นหัวใจหลักของวิถีชีวิตทางปรัชญา³⁸

นั่นจึงไม่แปลกที่ Pangle จะมองว่าเป้าหมายในคำสอนของสเตริออสที่มุ่งเน้นการกลับไปตีความงานเขียนปรัชญาการเมืองกรีกโบราณนั้น เขาเข้าจริงหาใช่การรื้อฟื้นคุณค่าทาง

³⁶Thomas L. Pangle, "Introduction", In Strauss, Studies in Platonic Political Philosophy, pp. 13-18.

³⁷Thomas L. Pangle, "Editor Introduction", in Strauss, The Rebirth of Classical Political Rationalism: An Introduction to The Thought of Leo Strauss, pp. ix-xvi.

³⁸Ibid., pp. xxi-xxii.

การเมืองแบบกรีกโบราณ³⁹ เพราะถ้าระบอบการเมืองที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตทางปรัชญาแบบ Socrates คือระบอบประชาธิปไตยที่เป็นผลผลิตของนักปรัชญาการเมืองสมัยใหม่อย่าง Machiavelli, Thomas Hobbes, และ John Locke การกลับไปทางงานเขียนปรัชญาการเมืองกรีกโบราณ ก็ย่อมมิใช่การกลับไปรื้อฟื้นคุณค่าทางการเมืองแบบกรีกเพื่อแทนที่ระบอบการเมืองสมัยใหม่ที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตทางปรัชญาอยู่แล้ว หากแต่คือการรื้อฟื้นเนื้อหาการศึกษาแบบเสรี (Liberal Education) ที่จะกลับมาช่วยเสริมสร้างและบ่มเพาะทักษะการใช้เหตุผลให้มนุษย์สมัยใหม่ได้ตระหนักถึงข้อจำกัดรวมทั้งเคารพความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากตน อันจะเป็นการเสริมสร้างภูมิปัญญาให้ระบอบประชาธิปไตยสามารถเผชิญหน้ากับภัยจากเสียงข้างมากที่เต็มไปด้วยอารมณ์ความรู้สึก⁴⁰

ด้วยเหตุนี้ Pangle จึงไม่เห็นด้วยกับการตีความ The Declaration of Independence ของ Jaffa ที่มองว่า เอกสารดังกล่าวอยู่ภายใต้แนวทางคำสอนของ Aristotle เพราะสำหรับ Pangle (และเพื่อนนักวิชาการผู้เป็นสานุศิษย์ของสตรีาส์ที่อยู่ในฝั่งตะวันออกของอเมริกา) อิทธิพลของ John Locke ที่มีต่อเอกสารชิ้นดังกล่าว นั้น มิได้เป็นอะไรเลยนอกจากอิทธิพลอันแท้จริงที่เปี่ยมไปด้วยแง่มุมของคำสอนภายใต้แนวคิดเรื่องสัญญาประชาคม (ซึ่งพัฒนามาจาก Hobbes อีกต่อหนึ่ง)⁴¹ สังคมการเมืองอเมริกันในสายตาของ Pangle จึงเป็นสังคมสมัยใหม่ที่แม้จะเทียบเคียงกับสังคมเมืองเอเธนส์ในยุคกรีกโบราณไม่ได้ แต่ก็เป็นสังคมที่เพียบพร้อมที่รอคอยเพียงแต่การแก้ไขข้อบกพร่องด้วยการศึกษาแบบเสรีที่สตรีาส์รื้อฟื้นมาจากปรัชญาการเมืองกรีกโบราณเท่านั้น⁴²

³⁹Pangle, *Leo Strauss: An Introduction to His Thought and Intellectual Legacy*, pp. 76-77.

⁴⁰Ibid., pp. 74-82.

⁴¹ดูรายละเอียดได้ใน Zuckert and Zuckert, *The Truth about Leo Strauss: Political Philosophy and American Democracy*, pp. 231-239 อนึ่ง ความแตกต่างในการตีความ "The Declaration of Independence" ดังกล่าว ยังถือได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นถึงการแตกแยกของบรรดาสานุศิษย์ของสตรีาส์เอง โดยฝ่ายที่เชื่อแนวทางของ Jaffa จะมีชื่อว่า West Coast Straussian โดยนักวิชาการสำคัญในฝ่ายนั้นนอกจาก Jaffa แล้วจะมี Thomas West, Mary Nochols, Charles Kesler ฯลฯ เป็นต้น ในขณะที่แนวทางที่เห็นตรงกันข้ามกับ Jaffa จะมีชื่อว่า East Coast Straussian ซึ่งนอกจาก Pangle ก็จะมีนักวิชาการชื่อดังหลายคน อาทิ Allan Bloom, Seth Benardete, Stanley Rosen ฯลฯ

⁴²Pangle, *Editor Introduction*, pp. xxiii-xxvi.

อย่างไรก็ตาม แม้แนวทางการตีความสเตร์ราส์ของ Pangle จะดูมีความแม่นยำและน่าเชื่อถือ แต่แนวทางดังกล่าวก็กลับยังคงขาดคำอธิบายถึงประเด็นสำคัญๆ ในคำสอนของสเตร์ราส์อยู่หลายส่วน ไม่ว่าจะเป็นอิทธิพลของสภาวะสุญนิยมที่ส่งผลต่อเขาในการทำความเข้าใจความอ่อนแอของระบอบประชาธิปไตย จังหวะจะโคนในการถอยกลับไปอ่านงานเขียนปรัชญาการเมืองกรีกโบราณและความสัมพันธ์ที่ปรัชญาการเมืองดังกล่าวมีกับวิถีชีวิตทางปรัชญารวมไปถึงข้อวิพากษ์รัฐศาสตร์สมัยใหม่ที่จะสอดคล้องโดยตรงกับข้อเสนอในการให้ความสำคัญกับการศึกษาแบบเสรีของเขา

ด้วยเหตุนี้ เพื่ออุดช่องโหว่ในคำอธิบายดังกล่าว ผู้วิจัยจะใช้เนื้อที่ที่เหลือทั้งหมดของวิทยานิพนธ์ชิ้นนี้อธิบายและเพิ่มเติมรายละเอียดดังกล่าวลงไปไม่ว่าจะเป็นในบทที่สี่ซึ่งเป็นบทที่ตอบคำถามย่อยของวิทยานิพนธ์ที่ว่า ลีโอ สเตร์ราส์ เปลี่ยนปัญหาในทางการเมืองอย่างความอ่อนแอของระบอบเสรีประชาธิปไตยเมื่อเผชิญหน้ากับเสียงข้างมากให้กลายเป็นปัญหาในทางการเมืองได้อย่างไร? (ซึ่งผู้วิจัยจะชี้ให้เห็นความสำคัญของสภาวะสุญนิยมที่มีต่อการทำความเข้าใจความอ่อนแอของระบอบเสรีประชาธิปไตยดังกล่าว) หรือในบทที่ห้าซึ่งเป็นบทที่ตอบคำถามย่อยของวิทยานิพนธ์อย่าง อะไรคือรากฐานทางปรัชญาที่ลีโอ สเตร์ราส์ ใช้เป็นฐานในการนำเสนอทางออกต่อปัญหา (ทางการเมือง) ดังกล่าว? (ซึ่งผู้วิจัยก็จะชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญาการเมืองกับวิถีชีวิตทางปรัชญาแบบ Socrates) และในบทที่หกซึ่งจะเป็นบทที่ตอบคำถามย่อยที่เหลือของวิทยานิพนธ์อย่าง ลีโอ สเตร์ราส์ มีวิธีการอย่างไรในการทำให้ข้อเสนอทางปรัชญา (ของเขา) มีผลในทางการเมืองจริงๆ? (ซึ่งผู้วิจัยจะชี้ให้เห็นความสอดคล้องระหว่างข้อวิพากษ์รัฐศาสตร์สมัยใหม่ของสเตร์ราส์กับข้อเสนอที่ให้ความสำคัญกับการศึกษาแบบเสรีของตัวเอง) เป็นต้น แน่แน่นอน เนื้อหาในส่วนต่อไปของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ย่อมจะได้รับอิทธิพลการตีความคำสอนของสเตร์ราส์จากนักวิชาการคนอื่นๆ เพิ่มเติม⁴³ แต่ถึงกระนั้นอิทธิพลการตีความคำสอนของสเตร์ราส์ที่ผู้วิจัยได้รับจากนักวิชาการคนอื่นๆ ก็คงยังคงอยู่ภายใต้ทิศทางการศึกษาที่ Pangle ได้วางเอาไว้เช่นเดิม

---

⁴³ โดยเฉพาะการตีความของ Catherine Zuckert and Michael Zuckert ใน Zuckert and Zuckert, The Truth about Leo Strauss: Political Philosophy and American Democracy.